

Čís. 5075.

Bylo-li uplatňováno žalobou o náhradu škody několik nároků různého druhu a žalovaný namítl ohledně jednotlivých těchto nároků, že nejsou důvodny samy o sobě, nutno řešiti ve sporu o důvodu nároku i příčinnou souvislost a důvodnost jednotlivých nároků.

(Rozh. ze dne 26. května 1925, R I 470/25.)

Manželka Františka S-a byla usmrcena automobilem žalovaného spolku. V žalobě uplatnil František S. vlastním jménem, jakož i jménem svých nezl. dětí nároky různého druhu, vlastním jménem nárok na náhradu nákladů ošetřování a pohřbu, na náhradu nákladů, vzniklých ustanovením tiskaře v jeho živnosti, na náhradu nákladů na další osobu, přijatou za účelem výchovy dětí. Jménem dětí pak na náhradu vybavení dětí a na náhradu částečně ušlého výdělku otcova. Žalovaná strana namítala v odpovědi na žalobu ohledně jednotlivých žalobních nároků, že nejsou samy o sobě odůvodněny, po případě že nejsou v příčinné souvislosti s úrazem. Soud první stolice vyslovil mezitímním rozsudkem zcela všeobecně, že nárok žalující strany na náhradu škody jest po právu svým důvodem pouze polovicí. O d v o l a c í s o u d zrušil k odvolání obou stran napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu k dalšímu jednání a vynesení rozsudku. D ů v o d y: Výrok prvního soudu nelze vykládati jinak, než že první soud má ohledně každého z rozličných náhradních nároků za splněny všechny právní i skutkové předpoklady, poněvadž by jinak nemohl dospěti k takovému rozsudečnému výroku. Pro toto rozhodnutí však první soud neudal důvodů. Nemohl tak ani učiniti, neboť otázka ohledně příčinné souvislosti jednotlivých tvrzených škod neb ušlého zisku a otázka, zda a pokud jsou tu na příklad faktické a právní předpoklady pro nárok nezletilých dětí na vyplacení výbavy, po případě náhrady za ni, nebo na náhradu částečně ušlého otcova výdělku, nebyla v řízení vůbec probrána a v tomto směru nestala se zjištění, která by umožňovala odůvodnění těchto nároků v tomto směru. První soud měl přihlížeti k tomu, že v řízení o výši nároků nebylo by již možno vyloučiti ten neb onen nárok jako neoprávněný, když bylo již v řízení, omezeném na důvod nároku, zásadně vysloveno, že jest po právu. Nutnost vyloučení jednotlivých nároků mohla by se však v tomto případě vždy vyskytnouti. Vytýkaný nedostatek činí nemožným, aby odvolací soud vůbec přezkoumával rozhodnutí prvního soudu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu ani té ani oné strany.

D ů v o d y:

Žalující strana poukazuje k tomu, že výrok mezitímního rozsudku prvního soudu nezní, že každý jednotlivý nárok z nároků jí uplatněných jest důvodem po právu, nýbrž zní doslovně: »Nárok na náhradu škody žalující strany z úrazu ze dne 15. září 1922 jest polovicí důvodem svým po právu«. 7 čehcž odvozuje, že tím nebylo vyřčeno nic jiného, než že

jest oprávněna požadovati náhradu škody, která teprve musí býti prokázána. Žalující strana míní, že, když jest v nějaké rozepři o náhradu škody z důvodu usmrcení nebo poranění člověka jednání obmezeno na důvod, jak tomu jest v této rozepři, má býti řešena pouze otázka zavinění, zdali jest žalovaný povinen zásadně škodu nahraditi, a že, když jest rozřešena tato předběžná otázka a má býti rozhodováno potom o výši nároku, jest samozřejmo, že soud uzná jenom onen nárok, jenž jest se škodlivou událostí v příčinné souvislosti, že v tomto směru mezitimním rozsudkem konečnému rozsudku nikterak nepředbíhá. Dále míní žalující strana, že, an předpis Šu 393 c. ř. s. pojat byl do zákona z důvodu procesní hospodárnosti, bylo by porušením této zásady, kdyby soud, obmezivší jednání na důvod, neobíral se jediné otázkou zavinění, nýbrž jednal také o tom, zda každý, jednotlivě uplatněný nárok jest svým důvodem po právu, totiž zda jest se škodlivou událostí ve příčinné souvislosti, neboť, když je rozhodnuto mezitimním rozsudkem, že jest nárok důvodem svým po právu, není tím vysloveno více, než, že je zjištěno zavinění, a že zásadně jest povinnost ku náhradě skutečné škody, která potom teprve v dalším řízení musí býti dokázána. Žalovaná strana je s těmito právními názory žalující strany za jedno. I ona míní, že v prvním dílu řízení, obmezeného pouze na důvod, zda jde o nárok z ručení podle automobilového zákona, může býti jednáno jediné o otázce, zda jde o ručení podle Šu 1 a 2 automob. zákona ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. zák., či nikoli, to že jenom jest důvodem nároku, na který bylo obmezeno jednání, o jiných právních důvodech nároků, že nebylo a nesmělo býti jednáno.—Že zákon sám předpokládá do jisté míry oddělené rozhodnutí o zásadní otázce, zda jsou tu náležitosti ručení podle §§ 1 a 2 tohoto zákona, jak tomu svědčí také doslov druhého odstavce Šu 2. I žalovaná strana uvádí, že nebylo jednáno o tom, které nároky na náhradu škody jsou důvodny, a že ani rozsudečný výrok podle svého doslovu neobsahuje nic více, než že nároky (podle §§ 1 a 2 cit. zák.), které teprve v druhém dílu řízení musí býti zjištěny, jsou důvodem svým polovicí po právu, že tedy jde o dělené zavinění a že ostatně bylo jednáno jen o otázce zavinění. Že je samozřejmo, že v druhém dílu jednání musí býti probrána také otázka, zda ten který nárok z náhrady škody je do určité výše odůvodněn věcně i právně. I žalovaná strana míní, že důvodem uplatněné škody jest usmrcení manželky Františka S-a, že to ani nebylo popíráno, že v jednání šlo jenom o otázku zavinění, že příčinná souvislost mezi úrazem a smrtí je nepochybná, a že právě v druhé části řízení musí býti projednáno a zjištěno, jaká škoda vzešla usmrcením a musí býti nahrazena. Ani žalující, ani žalované straně nelze přisvědčiti. Odvolací soud právem zdůraznil, že žalobou jest uplatňováno více nároků různého druhu a že žalovaná strana namítala ohledně jednotlivých těchto žalobních nároků, že nejsou důvodny samy o sobě, pokud se týče, že nejsou v příčinné souvislosti se škodlivou příhodou, a z toho odvodil zcela správně, že, má-li býti rozhodnuto, zda tyto rozličné žalobou uplatňované nároky jsou důvodem svým zcela, nebo z části po právu, musí býti řešena nejenom otázka zavinění, nýbrž i důvodnost všech těchto jednotlivých nároků žalobních, což se však stalo takovým způsobem, že jsou vážné pochybnosti o tom, o čem chtěl soud prvé sto-

lice rozhodnouti a že proto je rozsudek první stolice podle čís. 9 Šu 477 c. ř. s. zmatečným. Mínění stěžovatelů, že soud první stolice rozhodl mezitimním rozsudkem pouze otázku zavinění (jak praví všeobecně žalující strana), nebo pouze otázku, zda jde o ručení podle §§ 1 a 2 automobil. zákona ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. zák., čili nikoli (jak praví žalovaná strana), nemá opory ve výroku mezitimního rozsudku, poněvadž tímto výrokem bylo vysloveno, že je nárok na náhradu škody, tedy celý žalobou uplatněný a z více různých nároků pozůstávající nárok důvodem svým do polovice po právu. Žalovaná strana dává arci rekusem svým na jevo, že nepostřehla rozsahu tohoto, také jí napadeného, rozsudečného výroku, ačkoli jinak je zřejmo z jejích vývodů, že nesouhlasí s rozsahem tohoto výroku, jenž je podle Šu 411 c. ř. s. účasten právní moci, neboť očekává, že v konečném rozsudku bude ještě jednou znovu rozhodováno o právním důvodu každého jednotlivého žalobního nároku zvláště, to jenom proto, jelikož přehlíží, že konečnému rozsudku je zůstaveno toliko určití výši škody a že už se tento rozsudek neobírá důvodností žalobních nároků.

Čís. 5076.

Rozluka manželství, uzavřeného v tuzemsku, povolená tuzemským příslušníkům v cizině (ve Vídni) dle práva tam platného, jest, nevyhovuje-li tuzemským předpisům o rozluce, pro tuzemsko neplatnou. Lhostejno, že manželé byli v době podání žádosti za rozluku příslušníky cizího státu, v němž byla rozluka povolena, jen když byly československými příslušníky v době povolení rozluky.

(Rozh. ze dne 26. května 1925, Rv I 453/25.)

Žalobce, israelita, zahájil proti žalované, rovněž israelitce, v roce 1920 ve Vídni spor o r o z v o d manželství, jenž skončil usnesením ze dne 24. února 1921, jímž byla povolena rozluka dle Šu 133 obč. zák. V době podání žaloby byli oba manželé rakouskými státními příslušníky, krátce před skončením sporu nabyli však žalobce státního občanství československého. Žalobu, již domáhal se manžel, by rozluka byla prohlášena neplatnou, odůvodňoval tím, že jest československým příslušníkem se stálým bydlištěm v Čes. Budějovicích, a že tím, že se stali občany republiky Československé (on a manželka) jeho opčním prohlášením ze dne 10. ledna 1921 na základě Šu 4 (4) ústavního zákona ze dne 9. dubna 1920, čís. 236 sb. z. a n., téhož dne zemský soud pro věci civilní ve Vídni, tedy v cizozemsku, k pozdějšímu usnesení manželství rozlučujícimu (24/2) vůbec a uvedeným způsobem zvláště nebyl oprávněn, že toto rozloučení dle donucovacích předpisů zákonných (§ 13 a násl. zákona ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n.) jen předepsanou příslušnou formou státi se může a poněvadž se tak nestalo, že jest usnesení o něm neplatným. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. D ů v o d y: Dle spisů zemského soudu pro věci civilní ve Vídni